

STATSMINISTERIET

Dato: 3. februar 2009
J.nr.: 7010-2
Sagsbeh.: Omr. II / Nordatlantisk
Sekretariat

Kommenteret høringsoversigt
vedrørende
Forslag til lov om Grønlands Selvstyre
og
Forslag til lov om forskellige forhold
i forbindelse med Grønlands Selvstyre

Den 18. oktober 2008 sendte Statsministeriet udkast til forslag til lov om Grønlands Selvstyre og udkast til forslag til lov om forskellige forhold i forbindelse med Grønlands Selvstyre i høring hos: Grønlands Hjemmestyre, Færøernes landsstyre, Højesteret, Præsidenterne for Østre og Vestre Landsret samt Domstolsstyrelsen. Med brev af 17. oktober 2008, der vedlægges, orienterede statsministeren Færøernes lagmand om selvstyrelovudkastets omtale af Færøerne i relation til de eksisterende udenrigspolitiske fuldmagtsordninger for Færøerne og Grønland.

Statsministeriet har modtaget hørings svar fra alle høringsparter, bortset fra Højesteret. De indkomne hørings svar, som Statsministeriet har fremsendt til Grønlands Hjemmestyre, vedlægges.

Statsministeriets kommentarer til hørings svarene er anført i kursiv.

Grønlands Hjemmestyre har på baggrund af en vejledende folkeafstemning i Grønland den 25. november 2008 og efterfølgende behandling i Grønlands Landsting indstillet, at regeringen fremsætter forslag til lov om Grønlands Selvstyre og forslag til lov om forskellige forhold i forbindelse med Grønlands Selvstyre med enkelte ændringer, jf. nedenfor.

Forslag til lov om forskellige forhold i forbindelse med Grønlands Selvstyre

Grønlands Hjemmestyre har ønsket, at der bibeholdes en hjemmel i råstofloven til, at også fysiske personer (og ikke kun selskaber) kan meddeles en udnyttelsestilladelse til hårde mineraler i Grønland.

Som følge af Hjemmestyrets ønske har det været nødvendigt at ændre udkastet til bestemmelsen i § 9 (vedrørende råstofloven) i udkast til forslag til lov om forskellige forhold i forbindelse med Grønlands

Selvstyre. Der er således medtaget et nyt stk. 4, hvoraf det fremgår, at der på visse betingelser kan meddeles tilladelse til udnyttelse af hårde mineraler til fysiske personer. Bemærkningerne er ændret i overensstemmelse hermed. Ændringerne er udarbejdet i et samarbejde mellem danske og grønlandske myndigheder, og efterfølgende er der opnået enighed herom mellem statsministeren og landsstyreformanden. De pågældende ændringer fremgår af Grønlands landsstyres hørings-svar.

Bortset fra Grønlands Hjemmestyre har ingen af høringsparterne haft bemærkninger til forslag til lov om forskellige forhold i forbindelse med Grønlands Selvstyre.

Forslag til lov om Grønlands Selvstyre

Som følge af Grønlands Hjemmestyles ønske om ændringer i forslag til lov om forskellige forhold i forbindelse med Grønlands Selvstyre har det været nødvendigt at ændre bemærkningerne til forslag til lov om Grønlands Selvstyre, således at det fremgår, at også indtægter fra fysiske personer, der har tilladelse til udnyttelse af hårde mineraler i Grønland, indgår i opgørelsen af indtægter fra råstofaktiviteter i Grønland og dermed i det økonomiske mellemværende mellem staten og selvstyret. Ændringerne er udarbejdet i et samarbejde mellem danske og grønlandske myndigheder, og efterfølgende er der opnået enighed herom mellem statsministeren og landsstyreformanden. De pågældende ændringer fremgår af Grønlands landsstyres hørings-svar.

Færøernes landsstyre ved lagmanden anfører bl.a., at det kan konstateres, at loven ikke ændrer retstilstanden mellem Færøerne og Danmark, og at relationen mellem Færøerne og Danmark frit kan ændres uden samtidige ændringer i forholdet mellem Grønland og Danmark. Det er landsstyrets opfattelse, at Færøerne ikke bør nævnes i lov om Grønlands Selvstyre, og lagmanden understreger, at denne holdning stemmer overens med landsstyrets grundlæggende opfattelse under forhandlingerne mellem Færøerne og Danmark om den udenrigspolitiske fuldmagtslov fra 2005. Lagmanden anfører endvidere, at fuldmagtslovens § 1, stk. 2, om Færøernes og Grønlands muligheder for at forhandle og indgå folkeretlige aftaler i forening, begrænser Færøernes og Grønlands handlemuligheder, og at forslag til lov om Grønlands Selvstyre er en anledning til på ny at overveje denne begrænsning. Idet loven om Grønlands Selvstyre, ligesom den grønlandske hjemmestyrelov fra 1978 ikke skal kundgøres på Færøerne, har det ikke været nødvendigt for landsstyret at forelægge lovforslaget for Lagtinget til behandling.

Statsministeren fremhævede i sit brev af 17. oktober 2008 til lagmanden bl.a., at en inkorporering af bestemmelserne fra fuldmagtsloven

for Grønland i selvstyreloven ikke vil ændre fuldmagtsordningens indhold, der således vil være fuldstændig uændret – også for Færøerne – efter en ikrafttræden af selvstyreloven, samt at dette også fremgår af lovbemærkningerne.

Statsministeren bemærkede endvidere, at såfremt Færøernes landsstyre fremkommer med et ønske om en udelukkelse af den mulighed, der findes i fuldmagtslovene, hvorefter Færøernes landsstyre og Grønlands landsstyre efter en konkret beslutning i begge landsstyrene kan forhandle og indgå folkeretlige aftaler i forening, er regeringen positiv over for at drøfte spørgsmålet.

Der er enighed mellem Grønlands landsstyre og Statsministeriet om, at høringssvaret fra Færøernes landsstyre ikke giver anledning til ændringer i udkastet til lov om Grønlands Selvstyre.

Domstolsstyrelsen har foreslået, at domstolene i lighed med de grønlandske betegnelser for landsstyre (Naalakkersuisut) og Landsting (Inatsisartut) angives på både grønlandsk og dansk i lovtæksten, samt at det præciseres, hvorvidt bestemmelsen i § 20 om, at det grønlandske sprog er det officielle sprog i Grønland, også skal finde anvendelse for rigsmyndighederne, herunder i Danmark.

Forslaget om at anvende betegnelserne Naalakkersuisut og Inatsisartut er fremkommet i Selvstyrekommissionens forslag til lovforslag, som betegnelserne på grønlandsk for de pågældende myndigheder/institutioner. Tilsvarende gør sig ikke gældende for domstolene, og der har ikke været fremsat forslag om at anvende en grønlandsk betegnelse herfor. Landsstyret har støttet ønsket om at anvende betegnelserne Naalakkersuisut og Inatsisartut, men har ikke ønsket en imødekomme af forslaget i relation til domstolene.

Spørgsmålet om rækkevidden af rigsmyndighedernes anvendelse af det grønlandske sprog har været drøftet i Selvstyrekommissionen, som imidlertid ikke har ønsket, at dette spørgsmål reguleres i selvstyreloven. Landsstyret har ikke ønsket en imødekomme af forslaget fra Domstolsstyrelsen.

Der er enighed mellem landsstyret og Statsministeriet om, at høringssvaret fra Domstolsstyrelsen ikke giver anledning til ændringer i udkastet til lov om Grønlands Selvstyre.

Præsidenten for Østre Landsret har anført, at udkastet ikke giver landsretten anledning til bemærkninger.

Præsidenten for Vestre Landsret har anført, at udkastet ikke giver landsretten anledning til at fremkomme bemærkninger.

Kort sammenfatning af ændringerne.

Ændringerne i forhold til det udkast til forslag til lov om forskellige forhold i forbindelse med Grønlands Selvstyre, som er sendt i høring, kan kort sammenfattes således:

Grønlands Hjemmestyre har ønsket, at der bibeholdes en hjemmel i råstofloven til, at også fysiske personer (og ikke kun selskaber) kan meddeles en udnyttelsestilladelse til hårde mineraler i Grønland.

Som følge af Hjemmestyrets ønske har det været nødvendigt at ændre udkastet til bestemmelsen i § 9 (vedrørende råstofloven) i udkast til forslag til lov om forskellige forhold i forbindelse med Grønlands Selvstyre. Der er således medtaget et nyt stk. 4, hvoraf det fremgår, at der på visse betingelser kan meddeles tilladelse til udnyttelse af hårde mineraler til fysiske personer. Bemærkningerne er ændret i overensstemmelse hermed. Ændringerne er udarbejdet i et samarbejde mellem danske og grønlandske myndigheder, og efterfølgende er der opnået enighed herom mellem statsministeren og landsstyreformanden. De pågældende ændringer fremgår af Grønlands landsstyres høringssvar.

Ændringerne i forhold til det udkast til forslag til lov om Grønlands Selvstyre, som er sendt i høring, kan kort sammenfattes således:

Som følge af Grønlands Hjemmestyres ønske om ændringer i forslag til lov om forskellige forhold i forbindelse med Grønlands Selvstyre har det været nødvendigt at ændre bemærkningerne til forslag til lov om Grønlands Selvstyre, således at det fremgår, at også indtægter fra fysiske personer, der har tilladelse til udnyttelse af hårde mineraler i Grønland, indgår i opgørelsen af indtægter fra råstofaktiviteter i Grønland og dermed i det økonomiske mellemværende mellem staten og selvstyret.